

İSTANBUL İL KANSER KONTROL DANIŞMA KURULU FAALİYETLERİ

Dr. Mehmet Uhri

Sağlık Bakanlığı İstanbul İl Kanser Kontrol Koordinatörü

Kanser hastalığı kalp ve damar hastalıklarından sonra ikinci ölüm nedeni olarak insan hayatını ve getirdiği yüklerle toplum düzenini tehdit etmektedir. Sigaradan uzak durulması gibi bazı davranış alışkanlıklarının değiştirilmesi ile önlenebilen bir hastalık olan kanserin öldürücülüğü erken tanı yöntemlerinin etkin uygulanması ile de azaltılabilmektedir.

Kanser ve kansere bağlı ölümlerin azaltılması amacıyla 2003 yılında resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “il kanser kontrol koordinatörlüğü yönergesi” ışığında ilimizde “il kanser kontrol kurulu” oluşturulmuştur. Kurul il genelinde faaliyet gösteren ve kanser kontrolü alanında bilgi birikimine başvurulabilen veya bu alanda hizmet üreten resmi ve özel sağlık kuruluşu temsilcileri yanı sıra odalar ve ilgili sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşmaktadır. Yaklaşık 70 kişiden oluşan kurul yılda bir kez toplanarak il genelinde kansere bağlı ölümlerin azaltılması ve toplumun kanser yükünü azaltmaya yönelik öneriler hazırlamakta, öneriler il sağlık müdürlüğü ve valilik emriyle işleme konularak il genelinde uygulama alanı bulmaktadır.

İl kanser kontrol koordinatörü Uz. Dr. Mehmet Uhri ve Sağlık müdür yardımcısı Doç. Dr. Fatma Tülin Kayhan başkanlığında toplanan il kanser kontrol danışma kurulu kararları doğrultusunda son üç yılda il genelinde aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirilmiştir:

A- KANSER OLUŞUMUNU ÖNLEMENE YÖNELİK

1- Tüm kanser hastalıklarının % 30unun tek başına sorumlusu tütün ve tütün mamulleri olduğundan hareketle 4207 sayılı Tütün mamullerinin zararlarını önlemeye yönelik

yaşanın etkin biçimde uygulanmasının yanı sıra kapalı kamusal alanlarda sigara kullanmayanların pasif içiciliğini önlemeye yönelik izolasyonlar ve özendirici tedbirler alınması

2- Sigaradan arındırılmış sağlık kuruluşlarının özendirilerek sertifikalandırılması

3- İnternet kafelerin eğitim mekanı olarak ruhsatlandırılmasından hareketle sigara yasağı kapsamında olduğunun hatırlatılması

4- Reklamında ve tanıtımında Nargile adının kullanılmasının yine 4207 sayılı yasaya göre tütün mamulü reklamı yasağına girdiği hatırlatılarak nargile isminin kullanılmasına sınırlandırılma getirilmesi

5- Taksi şoförlerinin ve bağımlı olmayan yolcuların pasif içicilik yoluyla kanser riski altında kalmasının önlemek amacıyla il genelinde 2007 yılı ile birlikte taksilerde sigara içme yasağının uygulamaya konulması

6- Bir önceki maddeyle ilişkili olarak stadyum ve Açık hava tiyatrosu gibi mekanlarda sigara kullanmayanların pasif içiciliğini önlemek amacıyla özel tribünlerin ayrılması, sigara bağımlısı olmayanların sigarasız tribünde oturma talebine yanıt verilebilir düzenlemelerin 2007 yılı içinde tamamlanması

7- Kanser yapıcı gıdalar konusunda çalışma grupları oluşturularak özellikle fastfood ve kanser arasındaki ilişki konusunda halkın farkındalığını artırıcı çalışmalarda bulunulması

B- KANSERİN ERKEN TANI İLE ÖLDÜRÜCÜLÜĞÜNÜN AZALTILMASINA YÖNELİK

1- Meme kanserinin erken tanı ile öldürücülüğünün azaltılabileceğinden hareketle il genelinde kendi kendine meme muayenesi, meme muayenesi ve mamografi ile meme kanseri erken tanısına yönelik faaliyetlerin eşgüdüm altında yapılması, konunun önemine yönelik farkındalığı artırma yönünde eğitimler verilmesi

2- Meme taramaları ile saptanan ve ileri inceleme gerektiren olgular için ikinci basamak tedavi hizmetlerini gerçekleştirmek üzere ilimizdeki 12 eğitim araştırma hastanesinde “meme hastalıkları polikliniklerinin” faaliyete geçirilmesi

3- Rahim ağzı kanserlerinin de erken tanı ile öldürücü olmaktan çıkacağından hareketle il genelinde kanser erken teşhis ve tarama merkezleri yanı sıra ana çocuk sağlığı birimleri ve Büyükşehir belediyesi kadın sağlığı merkezlerinde servikal smear taramalarının yapılması, bu konudaki farkındalık eğitimlerinin il geneline yayılmasına yönelik eğitim organizasyonlarının yürütülmesi

4- Servikal smear taramaları sonucunda ileri inceleme ve ikinci basamak sağlık hizmeti gerektirecek olgular için ilimizde seçilen üç eğitim ve araştırma hastanesinde “kolposkopi polikliniklerinin” faaliyete geçirilmesi

5- Güneş ışınlarının zararlı etkileri nedeniyle oluşabilecek cilt kanserleri konusunda halkın bilgilendirilerek konuya duyarlılığı arttıracak faaliyetlerin organizasyonu

6- Solarium ve benzeri uygulamaların cilt kanseri doğurucu etkileri konusunda zorunlu bilgilendirme notlarının görünür yerlere asılması uygulaması

C- KANSER HASTALARININ TEDAVİ VE REHABİLİTASYONUNA YÖNELİK

1- İl genelinde faaliyet gösteren özel ve resmi tüm kanser tedavi merkezlerinin gözden geçirilerek fiziki şartlar, donanım ve personel eksiklerini gidermeye yönelik idari önlemler alınması ve birimler arasında eşgüdüm sağlanması

2- Terminal dönem kanser hastaları için bakım ve sağlık hizmeti üretecek "hasta konuk evi" biçiminde özel birimlerin oluşturulması ve bu hizmetlerden hasta yakınlarının da yararlanmasını sağlayacak idari yapılanmanın gerçekleştirilmesi

3- Kanser hastalarına psikososyal destek çalışmaları yürüten birimler arasında eşgüdüm sağlanması, kanserin toplumsal yükünü azaltmaya yönelik faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri ile kanser hastaları ve yakınları arasındaki iletişimin sağlayacak açılımların gerçekleştirilmesi

4- Alternatif ve tamamlayıcı tıp uygulamaları konusunda yapılan bilimsel çalışmaların organizasyonu ve desteklenmesi için çalışma grupları oluşturulması

5- İl genelinde eksikliği giderek daha çok hissedilen onkoloji kompleksinin oluşturulmasına yönelik öncü girişimlerin valilik kanalıyla toplum geneline yayılan bir talep olarak canlı tutulması uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

İl kanser kontrol danışma kurulu 2007 yılı ile birlikte alt çalışma grupları oluşturmuş ve çalışma gruplarından gelecek raporlar doğrultusunda il genelinde kanser kontrolü alanında faaliyetlerini sürdürmektedir.

İl Kanser Kontrol Kurulu alt çalışma grupları aşağıdaki biçimde oluşturulmuştur;

İL KANSER KONTROL DANIŞMA KURULU ALT GRUPLARI

BİRİNCİL KORUNMA

1-TÜTÜN VE KANSER ÇALIŞMA GRUBU:

Prof. Dr Orhan Özturan (S.B. Haseki Eğitim Araştırma Hastanesi KBB Klinik Şefi)

Doç. Dr Fatma Tülin Kayhan (Sağlık Müdür Yardımcısı)

Doç Dr Ömer Soysal (S.B. Vakıf Gureba Eğitim Araştırma Hastanesi/Göğüs Hast.)

Uz.Dr. Abdülkadir Tabo (Sağlık Müdürlüğü Ruh Sağlığı Şubesi)

Uz. Dr. Mesut Kosku (Toraks Derneği)

Dr Oya İmamoğlu (S.B. Siyami Ersek Eğitim Araştırma Hastanesi /Göğüs Hast.)

Uz.Dr. İbrahim Topçu (Sağlık Müdürlüğü Eğitim Şubesi)

Rabi Baştürk (Yeşilay Cemiyeti)

2- GIDA VE KANSER ÇALIŞMA GRUBU:

Prof.Dr.Şeminur Topal (Tarım ve Ziraat Odası)

Prof Dr Dilek Heperkan (İTÜ Gıda ve Toksikoloji Bölümü)

Ahmet Kavak (Tarım İl Müdürü.)

Dr.Özgü Kesmezacar (Sağlık Müdürlüğü Strateji Geliştirme Birimi)

Ziraat Müh.Ahmet Atalık (Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı)

Gıda Müh. Özgür Kaya (Tüketiciyi Koruma Derneği)

İrfan Yılmaz (Sağlık Müdürlüğü Çevre Sağlığı Şubesi)

A: ALKOL VE KANSER ÇALIŞMA GRUBU

Rabi Baştürk (Yeşilay Cemiyeti)

3- ÇEVRE KANSER ÇALIŞMA GRUBU:

Müh.Prof.Dr. Seval Özen (İTÜ/Çev.Müh.)

Uz.Dr Mehmet Uhri (İl Kanser Kontrol Koordinatörü)

Dr. Özgü Kesmezacar (Sağlık Müdürlüğü Strateji Gelişt.Birimi)

Dr.Ümit Şahin (İstanbul Tabip Odası)

Çev.Müh.Hayriye Demiroğlu (İstanbul Ticaret Odası)

İrfan Yılmaz (Sağlık Müdürlüğü Çevre Sağlığı Şubesi)

İrem Sezer (İstanbul Çevre İl Müdürü/Biolog)

A: İŞ YERİ ORTAMI VE KANSERDEN KORUNMA

Yrd.Doç.Dr.Naci Bakırcı (Marmara Üniversitesi/Halk Sağlığı ABD.)

Dr. Selma Okkaoğlu (Sağlık Emekçileri Sendikası)

4: CİLT KANSERİ ÇALIŞMA GRUBU:

Doç.Dr. M. Salih Gürel (S.B. İstanbul Eğitim Araştırma Hastanesi /Cildiye)

Dr. Muhsine Erdemol (Bakırköy KETEM)

İKİNCİL KORUNMA:

ERKEN TANI TARAMA ÇALIŞMA GRUBU

A- MEME KANSERİ ÇALIŞMA GRUBU:

Doç.Dr. Rafet Yiğitbaşı (S.B. Göztepe Eğitim Araştırma Hastanesi Başhekimi.)

Doç.Dr.Mustafa Şahin (Vakıf Gureba EA Hastanesi Başhekim/Gen.Cer.)

Dr. Muhsine Erdemol (Bakırköy KETEM)

B- SERVİKS KANSERİ ÇALIŞMA GRUBU :

Doç.Dr. Ateş Karateke (Zeynep Kamil Kadın Hastalıkları ve Doğum EAH/Kad.Doğ.)

Doç. Dr. Ahmet Güllük (Yenimahalle Kadın Hastalıkları ve Doğum EAH/Kad.Doğ.)

Uz.Dr Mehmet Uhri (İl Kanser Kontrol Koordinatörü)

Dr. Muhsine Erdemol (Bakırköy KETEM)

Dr. Nalan Yetkin (Sağlık Müdürlüğü AÇS-AP Şubesi)

ÜÇÜNCÜL KORUNMA:

1-KANSER TEDAVİ VE ETİK ÇALIŞMA GRUBU:

Med.Onk.Prof.Dr.Erkan Topuz (İstanbul Üniversitesi Onk. Enstitüsü/Alternatif Tıp)

Prof. Dr. İnci Ayan (İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü/Ped.Onk.)

Prof.Dr Sevil Bavbek (İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü)

Prof.Dr Orhan Özturan (S.B. Haseki Eğitim Araştırma Hastanesi)

Prof.Dr.Emin Darendeliler (İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü/Rady.Onk.)

Doç.Dr. Fatma Tülin Kayhan (Sağlık Müdür Yardımcısı)

Uz.Dr. Nihal Dizdar (Kartal Eğitim Araştırma Hastanesi, Rady. Onk.)

Uz.Dr.Gülsüm Önal (Sağlık Müdürlüğü Hasta Hakları Birimi)

2- PSİKOSOSYAL DESTEK VE EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU:

Prof.Dr. İnci Ayan (İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü/Ped.Onk.)

Uz.Dr. Abdülkadir Tabo (Sağlık Müdürlüğü Ruh Sağlığı Şube Müdürü.)

Uz.Dr. Mehmet Uhri (İl Kanser Kontrol Koordinatörü)

Uz.Dr.İbrahim Topçu (Sağlık Müdürlüğü Eğitim Şube)

Uz.Dr.Gülsüm Önal (Sağlık Müdürlüğü Hasta Hakları Birimi)

Dr. Figen Yılmaz (Büyükşehir Belediyesi/Sağlık İşleri)

3- TAMAMLAYICI TIP ÇALIŞMA GRUBU:

Prof.Dr.Erkan Topuz(İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü)

Prof.Dr İnci Ayan (İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü
/Ped.Onk.)
Prof. Dr Adnan Aydınır (İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü
Onk.Enst.)
Prof Dr. Ayten Altuntaş (Cerrahpaşa Tıp Fak. Deontoloji A.B.D)
Yrd Doç Murat Dinçer Çekin (Marmara Üniversitesi /Sağ.Eğit.Fak.)
Rabi Baştürk (Yeşilay Cemiyeti)